

WATEROPLEIDINGEN WATERKENNIS OP PEIL

WATERBEHEER EN ONDERHOUD 2018/2019

LOCATIE

Zalencentrum Aristo, Brennerbaan 150 te Utrecht, (030) 28 99 400
Lesdag 3: 24 april Ambiance Houtrust, Heideweg 23, 3829 BC in Hooglanderveen.
Lesdag 4: 8 mei, start Aristo, daarna buitenprogramma rondom Utrecht.
Lesdag 5: 15 mei, start Aristo, daarna buitenprogramma in het beheergebied van Waterschap Vallei en Veluwe, zuidoostelijk gedeelte van Amersfoort.

COÖRDINATOR

Ingrid Hilwerda (030) 60 69 411, Ingrid.hilwerda@wateropleidingen.nl

MEDEWERKER

Claudia van den Bogaard (030) 60 69 410, claudia.vandenbogaard@wateropleidingen.nl

LESTIJD	ONDERWERP	DOCENT(EN)
Lesdag 1: 3 april 2019 (Aristo)		
09.15 – 09.30	Ontvangst met koffie en thee	
09.30 – 10.00	Introductie cursus + voorstelronde	Ingrid Hilwerda (Wateropleidingen)
10.00 – 11.30	Ontwikkelingen in het waterbeheer <ul style="list-style-type: none"> • geschiedenis waterbeheer • klimaatverandering • bodemdaling • verandering grondgebruik	Jaap Oosthoek (WS Brabantse Delta)
11.30 – 12.30	Rolverdeling, beleid en wetgeving <ul style="list-style-type: none"> • functies en belangen • nationale wetgeving en nota's • kaderrichtlijn water • wet Natuurbescherming?	Jaap Oosthoek
12.30 – 13.30	Lunch	
13.30 – 16.30	Waterkwantiteit <ul style="list-style-type: none"> • Waterbalans • Neerslag-afvoerproces • Relatie grondwater en oppervlaktewater (kwelstromen)	Jaap Oosthoek

WATEROPLEIDINGEN WATERKENNIS OP PEIL

Lesdag 2: 17 april 2019 (Aristo)		
09.15 – 09.30	Ontvangst met koffie en thee	
09.30 – 12.30	Gedrag en persoonlijke communicatie <ul style="list-style-type: none"> • methodieken • oefeningen 	Inge Jager (Inge jager Advies & Training) Ingrid Hilwerda (Wateropleidingen)
12.30 – 13.30	Lunch	
13.30 – 16.30	Uitbesteden, controle en bijstellen <ul style="list-style-type: none"> • opstellen van eisen • aansturen aannemers • controle • monitoring en evaluatie 	Menno Wieten (Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden)
Lesdag 3: 24 april 2018 (velddag 1, Locatie Ambiance Houtrust in Hooglanderveen)		
09.15 – 09.30	Ontvangst met koffie en thee	
09.30 – 12.30	Stedelijk gebied <ul style="list-style-type: none"> • kenmerken stedelijk gebied • verschil met landelijk gebied 	Louis Broersma (Sweco)
12.30 – 13.30	Lunch	
13.30 – 16.30	Onderhoudsvormen in het stedelijk gebied <ul style="list-style-type: none"> • excursie naar plekken waar verschillend onderhoud wordt toegepast 	Louis Broersma

WATEROPLEIDINGEN WATERKENNIS OP PEIL

Lesdag 4: 08 mei 2019 (velddag 2, start Aristo, 's middags is het buitenprogramma rondom Utrecht o.a. Maarsseveense plassen en Molenpolder)		
09.15 – 09.30	Ontvangst met koffie en thee	
09.30 – 12.30	Het ecosysteem Water <ul style="list-style-type: none"> • kringloop water • schaalniveaus • stof- en energiekringlopen • flora en fauna • diversiteit • verschillende watersystemen 	Mario Maessen (Vitens)
12.30 – 13.30	Lunch	
13.30 – 16.30	Veldbezoek: Watersystemen <ul style="list-style-type: none"> • verschillen • waterkwaliteit 	Mario Maessen
<i>meivakantie van 30 april t/m 4 mei</i>		
Lesdag 5: 15 mei 2019 (velddag 3, start Aristo, 's middags is het buitenprogramma in het beheergebied van Waterschap Vallei en Veluwe, zuidoostelijk gedeelte van Amersfoort)		
09.15 – 09.30	Ontvangst met koffie en thee	
09.30 – 12.30	Onderhoudsvormen <ul style="list-style-type: none"> • doel onderhoud • soorten onderhoud: ecologisch, gedifferentieerd, peilbeheer • welk onderhoud voor welk doel • veldkennis • wet Natuurbescherming 	Roelf Pot (Onderzoek- en adviesbureau voor water- en oevervegetatiebeheer)
12.30 – 13.30	Lunch	
13.30 – 16.30	Onderhoudsvormen in het landelijk gebied <ul style="list-style-type: none"> • excursie naar plekken waar verschillend onderhoud wordt toegepast 	Roelf Pot

WATEROPLEIDINGEN
**WATERKENNIS
OP PEIL**

Lesdag 6: 22 mei 2019 (Aristo)		
09.15 – 09.30	Ontvangst met koffie en thee	
09.30 – 12.30	Presentatie toetsopdracht	Louis Broersma
12.30 – 13.30	Lunch	